

Obsah

Předmluva	7
Úvod do četby Eukleidových Základů	9
Napínači provazů	13
Několik výňatků z hypotetické příručky pro napínače provazů	14
Povaha zásad a pravidel v hypotetické příručce pro napínače provazů	26
Otevření antického geometrického světa	33
Základní pojmy	36
Položení důrazu na názor	39
Dva základní způsoby uchopení ideálních předmětů matematického studia	40
Eukleidovské konstrukce	41
Kniha první	45
Základní pojmy (výměry)	45
Axiomy (zásady)	46
Postuláty (úkoly prvotné)	47
Úlohy I až XXVIII	47
Dodatečný Eukleidův postulát	67
Úlohy XXIX až XLVIII	70

Kniha druhá	83
Poznámky	83
Základní pojmy (výměry)	85
Úlohy I až XIV	85
Kniha třetí	97
Základní pojmy (výměry)	97
Axiomy (zásady)	99
Úlohy I až XVI	99
Komentář ke druhé části tvrzení XVI třetí knihy Základů	112
Úlohy XVII až XXXVII	113
Kniha čtvrtá	129
Základní pojmy (výměry)	129
Úlohy I až XVI	130
ÚVODNÍ STRANY SERVÍTOVA PŘEKLADU	145
Předmluva.	146
O Eukleidovi a jeho spisech.	147
Obsah základů	149
Summary	151
Literatura	153

Obsah základů

- Kn. I. O přímkách, trojúhelnících, rovnoběžnících a vzájemnosti jejich.
- II. O dělení přímek a jeho důsledcích.
- III. O kruhu a jeho vlastnostech.
- IV. O kruhu ve spojení s jinými útvary (vpisování, opisování).
- V. O úměrnosti veličin na základě přímek.
- VI. Upotřebení úměrnosti veličin na základě přímek.
- VII.–IX. O číslech prostých a mocninách na základě přímek.
- X. O souměřitelnosti a nesouměřitelnosti a na základě toho o veličinách geometrických změrných (racionálních) a nezměrných (irrationálních).
- XI. Základní věty o protínání a styku rovin.
- XII. Útvary prostorové (jehlan, hranol, kužel, válec, koule).
- XIII. O pěti pravidelných (Platónských) tělesích.